

Asia: VN/10156/2019

Liikennealan kestävän kasvun ohjelma

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko ohjelman tavoitteet tunnistettu oikein? Jos ei niin, miten tulisi muuttaa?

Kyllä

2. Kuinka realistisena pidät esitettyjä tavoitteita?

Tavoitteet on asetettu sopivalle tasolle.

Toimintaympäristö Luvussa 2 on kuvattu liikennealan keskeisiä muutosvoimia sekä liikenteen toimialaa ja markkinoita ja esitetty toimialan SWOT-analyysi. Näkökulma on erityisesti kestävän liiketoiminnan kehittämisessä. ää väliotsikko

3. Mahdolliset kommentit toimintaympäristökuvaukseen.

Toimintaympäristökuvauksessa on tunnistettu hyvin liikennealan keskeisiksi muutosvoimiksi kaupungistuminen, ilmastonmuutos ja digitalisaatio sekä ajankohtainen koronaviruspandemia, jonka vaikutuksia vielä arvaillaan. Viestin sisältöä voisi olla hyödyllistä visualisoida enemmän. SWOT-analyysi on erittäin kattava ja tunnistaa hyvin Suomen vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat.

Kestävä yritysveltoinen kasvu ja ekosysteeminen ajattelu Luvussa 3 on kuvattu ekosysteemisen kehityksen merkitystä liikennetoimialan innovaatioiden ja viennin edistämiseksi sekä kuvattu vireillä olevaa ekosysteemikehitystä.

4. Puuttuuko tunnistettujen ekosysteemien joukosta jokin vireillä oleva ekosysteemi tai mahdollinen ekosysteemiihio?

ei puutu

5. Miten muuten haluaisit kommentoida liikennetoimialan ekosysteemistä kehittämistä?

Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyön merkitystä ei voi korostaa liikaa ja vahvuuksien kautta kannattaa edetä. Tärkeää on systemaattisesti tukea ja fasilitoida ekosysteemien syntyä, esimerkkinä aktiiviset verkostot, yhteiset foorumit ja julkisen sektorin hankinnat.

Tiekartta 2021 - 2023 Tiekarttaan valikoituneiden toimenpiteiden määrittämisen lähtökohtana on ollut niiden välitön tai välillinen vaikuttavuus ekosysteemien kehittymiseen ja kestäväan yritysvetoiseen kasvuun. Tiekartta on päivitetty vuosina 2018 – 2020 Liikennealan kansallisen kasvuohjelman tiekartan täytäntöönpanosta saatujen kokemusten sekä laajapohjaisen sidosryhmien kanssa tehdyn valmistelun pohjalta. Tiekarttaan on valittu ohjelman tavoitteisiin peilaten vaikutuksiltaan merkittävimmät toimenpiteet. Fokus on ollut nimenomaan kestäväan liikenteeseen liittyvän liiketoiminnan syntymistä edistävissä toimenpiteissä. Ohjelman nimenomaisten toimenpiteiden lisäksi on tunnistettu hankkeita, joiden eteenpäin viennissä on tärkeää ottaa huomioon liikennealan kestäväan kasvun edistämisen näkökulma. Vuosien 2021-2023 tiekartan keskeisiksi toimenpiteiksi on määritelty: 1. Toimintaympäristö kestäväalle kasvulle i. Yhteinen tahtotila ja mahdollistava hallinto uudistumisen perustana ii. Monipuolisella rahoituksella vipua kehittämiseen iii. Tutkimuksella ja osaamisella kilpailuetua iv. Vahva yhteinen EU- ja kansainvälinen vaikuttaminen 2. Skaalautuvia kestäviä ratkaisuja vientimarkkinoille v. Kaupungit edelläkävijämarkkinoiden alustana vi. Kokeiluilla kehityksen kärkeen vii. Julkisilla hankinnoilla markkinareferenssejä ja skaalautumista iix. Digitaalinen tieto hyötykäyttöön 3. Jatkuva ekosysteeminen yhteistyö ix. Yritysvetoisen kasvuekosysteemit viennin vetureiksi x. Yhteinen kansainvälinen näkyvyys Lämpileikkaavina ajureina kaikissa toimenpidekokonaisuuksissa näkyvät ilmastonmuutos, kaupungistuminen, digitalisaatio sekä eri sektorirajat ylittävät ratkaisut. Ilmastonmuutoksen ja kaupungistumisen globaaleihin haasteisiin vastaavat ratkaisut luovat mahdollisuuksia toimialan kestäväalle kehitykselle. Digitalisaatio kaikissa liikkumisen ja kuljettamisen muodoissa ja eri sektorirajojen (kuten liikenne, energia ja rakennettu ympäristö) rajapinnoista löytyvät ratkaisut puolestaan antavat keinoja ratkaisujen kehittämiseen ja uusiin innovaatioihin.

6. Mikä toimenpidekokonaisuus on tärkein toimialan kestäväan liiketoiminnan vauhdittamista ajatellen?

Skaalautuvia kestäviä ratkaisuja vientimarkkinoille

Toimintaympäristö kestäväille kasvulle Toimenpidekokonaisuuden toimilla pyritään luomaan yrityksille pitkän jätteen näkymä politiikka- ja lainsäädäntökehitykseen ja vahvistamaan yhteistä tahtotilaa liikenteen toimialan kestävä kasvun edistämiseen, tarjoamaan innovaatioita ja kansainvälistä kasvua tukevia rahoitusmahdollisuuksia sekä kehittämään mekanismit kansallisen ja EU-rahoituksen täysimääräiseen hyödyntämiseen, vahvistamaan kotimaista ja kansainvälistä tutkimusyhteistyötä sekä tutkimustulosten hyödyntämistä liiketoiminnan pohjan ja vahvistamaan vaikuttamista EU- ja kansainvälisellä tasolla mahdollistavan kansainvälisen toimintaympäristön ja verkostojen kehittämiseksi.

7. Mitä alla olevista toimenpiteistä pidät vaikuttavimpina? Toimenpiteet on kuvattu tarkemmin ohjelmaluonnoksessa.

Liikenne 12-suunnitelman visio ja tavoitteet ohjaavat alan kehittämishankkeita ja toimintaa. Vision ja tavoitteiden tueksi kuvataan vaikutusketjut, joilla liikennealan digitalisaatio, älykäs palveluistuminen ja käyttäytymisen muutos vaikuttavat Liikenne 12-suunnitelman strategisten tavoitteiden saavuttamiseen. Lisäksi Traficom in valmistelemalla Liikennejärjestelmän strategisen tilannekuvatyön yhteydessä kuullaan vuosittain toimialan edustajia osana jatkuvaa prosessia.

Skaalautuvia kestäviä ratkaisuja vientimarkkinoille Toimenpidekokonaisuuden toimilla pyritään luomaan kaupunkien toimilla kotimarkkina kestäville asiakaslähtöisille ratkaisuille, rakentamaan vaikuttavuudeltaan ja skaalautuvuudeltaan nykyistä suurempia kokeiluja, tukemaan julkisilla hankinnoilla innovaatioiden syntymistä ja rakentamaan Suomeen toimiva ekosysteemi liikenteen ja liikkumisen sekä toimialarajat ylittävälle tiedon hyödyntämiselle.

8. Mitä alla olevista toimenpiteistä pidät vaikuttavimpina? Toimenpiteet on kuvattu tarkemmin ohjelmaluonnoksessa.

Automaattiliikenteen mahdollistaminen tavoitteena automaattiliikenteen tuotantokäyttö ja automaattiliikenteen kehittämisen ekosysteemi.

Jatkuva ekosysteeminen yhteistyö Toimenpidekokonaisuuden toimilla pyritään kiihdyttämään liikennealalla jo käynnistynyttä ekosysteemistä yhteistyötä liiketoimintaekosysteemien syntymiseksi sekä kansainvälistämiseksi. Rakentamaan yhtenäistä liikennealan kasvutarinaa kansainvälisen näkyvyyden lisäämiseksi sekä kansainvälisten kumppaneiden ja investoreiden houkuttelemiseksi

9. Mitä alla olevista toimenpiteistä pidät vaikuttavimpina? Toimenpiteet on kuvattu tarkemmin ohjelmaluonnoksessa.

Toteutetaan tunnistettujen kasvuekosysteemien yhteistä ja koordinoitua kehittämistä, mm. jatkuvan fasilitoinnin, tiedonjaon ja ekosysteemin kypsyysasteen mukainen ohjausmalli. Hyödynnetään laadittuja ekosysteemioppaita liikennetoimialan ekosysteemien kehittämisessä ja jaetaan liikennetoimialan kasvuekosysteemien parhaita käytäntöjä laajamittaisesti.

10. Miten ehdotettuja toimenpiteitä pitäisi kehittää? Mitä muita toimenpiteitä ehdottaisit?

Tunnistettujen kasvuekosysteemien yhteinen ja koordinoitu kehitys on ekosysteemitoinnin perusta. Sen tueksi kansainvälinen yhteistyö on tärkeää. Ekosysteemien kv. tietoisuutta tulee lisätä ja tukea kaikin mahdollisin keinoin tavoitteena kansainvälisen liiketoimintapotentiaalini maksimaalinen saavuttaminen.

11. Onko organisaatiosi kiinnostunut olemaan mukana jonkin toimenpiteen/toimenpiteiden eteenpäin viennissä, minkä?

Tampereen kaupunki on kiinnostunut olemaan alustana erityisesti automaattiliikenteen kehittämiseen ja nopeahkoon tuotantokäyttöön tähtäävässä ekosysteemissä (TP10) sekä edistämässä kestävän ja hiilineutraalin liikenteen ja liikkumisen liiketoimintaratkaisujen ja ekosysteemien syntymistä kaupunkiseuduilla (TP8) sekä mahdollistamassa saumattomia matkaketjuja (TP9). Mukana myös kokeiluilla kehityksen kärkeen (TP11), julkisilla hankinnoilla markkinareferenssejä ja skaalautumista (TP13), jatkuva ekosysteeminen yhteistyö (TP18) ja digitaalinen tieto hyötykäyttöön (TP15).

12. Muu mahdollinen palaute.

Tämä ohjelma on erinomainen työkalu yhteiseen työhön haasteiden ratkaisemiseen ja mahdollisuuksien luomiseen Suomessa jo pitkälle viedyn PPP-mallin tavoin. Paljon potentiaalia ja keinoja mm. ilmasto- ja vähähiilisyystavoitteissa. Ohjelman tiekartassa konkreettisia toimenpiteitä, joita edelleen pitää konkretisoida, vastuuttaa, tukea tekemistä sekä seurata ja mitata onnistumisia ja kehitystä. Vaikka vetovastuu on tietyillä organisaatioilla, nämä eivät ole yhden organisaation tehtävissä, vaan yhteistyötä tarvitaan ja erityisesti julkisen ja yksityisen sektorin välistä vuoropuhelua. Tarvitaan myös sitoutumista ja tukea organisaatioiden johdosta, selkänöjaa tekemiseen ja mahdollisesti resursseja tekemiseen ja hankintoihin. Samalla yhteistyöllä luodaan uskottavuutta ja näkymää markkinoille, näkymästä uskoa kehittämiseen ja ratkaisuihin liiketoimintaan.

Periviita Mika

Tampereen kaupunki - kaupunkiympäristön palvelualue